

<https://dyrenesrett.com/>

Landbruks- og matdepartementet

Postboks 8007 Dep

0033 Oslo

31.01.2019

Høring - forslag til lov om forbud mot hold av pelsdyr

Dyrenes Rett støtter forslaget til lov om forbud mot hold av pelsdyr. Men vi mener at avviklingsperioden er for lang - det er viktig å gjennomføre en avvikling så fort som mulig for å unngå videre lidelser for dyrene.

Pelsdyrhold er ikke forenlig med lov om dyrevelferd. Vi viser særlig til følgende bestemmelser:

§ 3. Generelt om behandling av dyr

"Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger."

§ 23. Dyrs levemiljø

"Dyreholder skal sikre at dyr holdes i miljø som gir god velferd ut fra artstypiske og individuelle behov, herunder gi mulighet for stimulerende aktiviteter, bevegelse, hvile og annen naturlig atferd. Dyrs levemiljø skal fremme god helse og bidra til trygghet og trivsel."

Pelsdyrhold kommer i sterk konflikt med disse kravene. Rev og mink i bur fratas muligheten til naturlig bevegelse, adferd og stimulerende aktiviteter. Levemiljøet fører til stress, frykt, frustrasjon og understimulering, og dyrene reagerer ofte ved å angripe hverandre eller skade seg selv. Dyrene utsettes for unødige påkjenninger og belastninger, da pels er et unødvendig produkt som ingen trenger.

Sterk motstand mot pelsdyrhold

Rev og mink i pelsdyrfarmer er de samme artene som finnes viltlevende i naturen. De har de samme grunnleggende behov for bevegelse, utforskning, jakt, graveadferd, svømmeadferd (mink) og oppretting av territorier som sine frie artsfrender. Dette er adferd som dyrene i pelsdyrfarmene ikke får oppfylt. Domestiseringen har ikke fjernet pelsdyrenes naturlige behov og adferd, men bare redusert deres frykt for

mennesker - selv om mange pelsdyr fortsatt viser vill adferd i form av frykt- og fluktreaksjoner.

Vitenskapskomiteen for dyrehelse og dyrevelferd i EU har konkludert med at det ikke er mulig å tilfredsstille pelsdyrenes naturlige behov i bur.

Fagmiljøer som Veterinærinstituttet, Den norske veterinærforening og Rådet for dyreetikk ønsker avvikling av pelsdyrnæringen.

En meningsmåling fra 2016 viser at 64 prosent av den norske befolkning mener at pelsdyrhold er galt, mens 15 prosent mener det er rett og 21 prosent har ingen mening om det.

https://www.dyrevern.no/politikk_samfunn/politikk/klart-flertall-mot-pelsdyroppdrett

Dokumenterte lidelser på pelsdyrfarmer

Pelsdyrenes lidelser er godt dokumentert gjennom mange tilsyn av både Mattilsynet og dyrevernerne. Bilder og videodokumentasjon fra norske pelsdyrfarmer, dokumentert gjennom flere år av dyrevernerne, viser de samme forholdene - dyr med avbitte ben, haler og ører, dyr med store, smertefulle bittsår og dyr med stereotyp adferd. Dette er de samme forholdene som vi kjenner fra andre land. Pelsdyrenes lidelser springer ut fra tilværelsen i bur, og dyrene lider enten de befinner seg på farmer i Norge, i Øst-Europa eller i Kina.

Bildene og videoene som vekke sjokkreaksjoner for noen år siden er tilsynelatende blitt glemt av mange som nå kjemper for at dyrelidelsene skal fortsette. Vi minner om disse bildene, som ikke må bli glemt:

<https://www.abcnyheter.no/video/2010/11/01/119925/her-lider-pelsdyrene>

https://www.nrk.no/video/PS*186840

Mattilsynet har også dokumentert grove brudd på dyrevelferden i pelsdyrfarmer. I 2014 fant Mattilsynet avvik ved 40 prosent av inspiserte pelsdyrgårder. I oktober 2017 ble det avdekket flere alvorlig skadde dyr på farmen til en av pelsdyravslagets regionsledere, og tilsynet resulterte i strakstiltak der dyr ble avlivet for å hindre videre lidelser. Lidelsene fortsetter i pelsdyrfarmene så lenge næringen består. Vi mener derfor det er viktig å korte ned på avviklingsperioden.

<https://www.nrk.no/norge/avslorer-dobbelt-sa-mange-lovbrudd-pa-pelsdyrgarder-1.12092100>

Det er i dag bare rester igjen av pelsdyrnæringen, og avviklingen som har pågått i en årrekke har ikke fått dramatiske konsekvenser. En NILF-rapport viser at 96 % av pelsdyroppdretterne som sluttet med pels i perioden 2004-2012 fortsatt bor på gården, og at de fleste har lønns- eller næringsinntekt.

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2449060/NILF-Notat-2012-21.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Det legges stadig ned arbeidsplasser, og familier tvinges til å flytte og omstille seg. Dette er det lite fokus på i forhold til at rundt 200 pelsdyroppdrettere med god økonomisk kompensasjon må legge om produksjonen på gården. Vi støtter forøvrig kompensasjonsordningen.

Pels er ikke miljøvennlig

Produksjon av pels er i seg selv ressurskrevende og produserer avfall i form av avrenning og skrotter.

En studie fra Delft i Nederland som sammenligner dyrepels med ulike typer fuskepels, viser at pels er blant de minst miljøvennlige klesmaterialene. Selv den mest forurensende fuskepelsen kommer 3-10 ganger bedre ut for de ulike indikatorene enn pels. Studien konkluderer med at "a natural mink fur product will always have a higher environmental impact than faux fur".

<https://www.cedelft.eu/en/publications/1409/natural-mink-fur-and-faux-fur-products-an>

Hele den norske villminkbestanden stammer fra pelsdyrfarmer. Pelsdyravslaget påpeker selv at rømming av pelsdyr, spesielt mink, har "sterk negativ effekt på norsk natur», og at næringen ikke har oversikt over rømte dyr.

Verden går mot å bli pelsfri

Verden utvikler seg mot å bli stadig mer pelsfri. En rekke land har avviklet pelsdyrhold og flere er i en avviklingsfase. Stadig flere butikkjeder og motehus i inn- og utland blir pelsfrie. Skal Norge fremstå som best i verden på dyrevelferd nytter det ikke å henge etter andre land som nå avvikler pelsdyrhold av hensyn til dyrevelferden. Norge må i praktisk handling vise at det også her er mulig å la hensynet til dyrenes lidelser veie tyngre enn hensynet til en marginal næring.

Debatten om pelsdyrhold i Norge er også en verdidebatt om hvor vi står i forhold til dyr – om vi vil tviholde på utnyttingen, selv om det handler om å påføre dyr lidelser og død for et produkt som ingen trenger, eller om vi er i stand til å utvikle oss mot å ta mer hensyn til dyr som levende, følende individer med egenverdi - slik de er tilkjent i dyrevelferdsloven.

Gjennomføring av det vedtatte pelsdyrforbudet er svært viktig for dyrene, men det er også viktig for Norges omdømme og for utviklingen mot en mer etisk behandling av medskapningene våre.

Vedlagte bilder er tatt på norske pelsdyrfarmer av Nettverk for dyrs frihet.

Vennlig hilsen

Dyrenes Rett

Jenny Rolness

DYRENES RETT - Org.nr. 919952776 - Tlf. 938 851 82 - Brufjordv. 614, 6942 Svortevik - dyrenes.rost@gmail.com

